

Isten vándorai útra kelnek

A jelen kiállítás témája a zarándokút, a zarándoklás, mely kimagasló szinten valósulhat meg egy hívő ember életében. A pannonhalmi főapátsági könyvtár saját gyűjteményéből állította össze az egy éven át megtekinthető kiállítást a zarándoklat fogalmának összefüggésében. A kiállítás mottóját a 84. zsoltárban olvashatjuk: „*Boldog az az ember, aki szívében zarándokútra készül*”. A megfogalmazás azonnal két irányt jelöl meg az „útra kelést” illetően. Az egyik egy belső, szellemi módon megvalósuló elindulás, mely a természetfölötti világ útjain vezet, s ennek része az imádság és az elmélkedés, a másik pedig egy fizikai útra kelés, mely különböző állomásokon keresztül jut el célpontjáig, a zsoltár szerint Sion hegyéig.

A gondosan kiválasztott anyagok és illusztrációk szintén vándorlásra hívnak, melyek jól mutatják az ember környezetét szellemi, kulturális, vallási, művészi és filozófiai megfogalmazásban, és amelyek további gondolkodásra készítetnek, és egyfajta fokozatosságot is jelentenek akár a belső, akár a külső zarándoklat megvalósításában. A tárlókban elhelyezett magyarázatok és leírások gazdag ismeretet adnak a IV. századtól napjainkig tartó jelenségre, a lelki utat valóságos vándorlással megvalósító törekvésre, az időt és energiát nem kímélő céltudatos útra kelés hagyományára. A legkiemelkedőbb helyszín természetesen Jeruzsálem, a szent város, melyre külön hangsúlyt helyez a kiállítást.

A kísérő magyarázatokban remek leírást találunk a zarándoklat módjáról, illetve a zarándokló magatartásáról, mely nem egy egyszerű, monoton járkálásra vonatkozik, hanem mindig egy természetfölötti cél, vagyis a kegyelem elérésére a különféle kegyhelyek felkeresésével. Az egyes lelki központok, melyek Jézus, a Boldogságos Szűz Mária és a szentek személyéhez kötődnek, megteremtették saját dokumentációjukat, melyek a szent útra kelés, a szent vándorlás igazoló emlékei. Ősi középkori hagyomány, hogy a vallásos emlékhelyeket megjártak *confraternitasok*ba, úgynevezett testvérületekbe csoportosultak, és lelki élményüket újra és újra felidézve mások szolgálatára vállalkoztak. A zarándoklat élménye magyar vonatkozásban is meghozta gyümölcseit, melyeket szintén megcsodálhatunk a nagy gondossággal elkészített kiállítás anyagában. Ha már a zsoltár is a szív megnyitásáról szólt egy szent cselekedet végrehajtására, akkor érezzük mi is megszólítva magunkat a zarándoklatról szóló kiállítás állomásain végighaladva, akár egy lelki „bakancslista” összeállítására, hogy a gyakran fáradságos hétköznapiakból kiszakadva keljünk útra lelkileg és a valóságban is egy megszentelt hely elérésére, amely felé már nemcsak mi megyünk, hanem Isten Lelke is vezet bennünket. Így végül megtapasztaljuk az évszázadokon át hívők milliói által bejárt és megszentelt utak és helyszínek lelki erejét, felismerve, hogy „ez valóban az Isten háza és a mennyország kapuja” (Ter 28,17).

Kívánok mindenkinek igazi lelki zarándokutat a kiállítás megtekintésével, és egy határozott döntést is a célul kitűzött szent hely, egy kegyhely zarándokként való felkeresésére.